

Tours of the Members in Drought hit Areas

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನಾವು ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ೩-೪ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಮತ್ತು ೮-೧೦ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಸುತ್ತಾಡಿದೆವು. ಅಭಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಇನ್‌ಚಾರ್ಜ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಇನ್ ಚೀಫ್ ಶ್ರೀ ಎ.ಗೃಂ ಅವರನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ನಾವು ಪ್ರವಾಸ ಹೋದಾಗ ಅವರು ಒಂದು ಕಡೆಯೂ ಸಹ ನಮ್ಮನ್ನು ಭೆಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದು ಹಳೆಯ ಕಥೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಹೊಸದು ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ — ಹಳೆಯದಾದರೂ, ಹೊಸದಾಗಿ, ಒಂದು ಗುರುತರವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಕರೆಸಿ ಏನಾದರೂ ಕೇಳಿದ್ದೀರಾ ಅಥವಾ ಅವರು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿದ್ದೀರಾ? ಇದೇ ರೀತಿ ೧೫ ದಿವಸಗಳ ಕೆಳಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಮೇಯರ್‌ರವರು ನೀರಿನ ತೊಂದರೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಫೋನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ ಆ ಮೇಲೆ ಖುದ್ದಾಗಿ ಭೇಟಿ ಮಾಡಲು ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೆ ಅದನ್ನು ಸಹ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಎಲ್ಲ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ಇಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನೀವು ಕೊಟ್ಟ ರತಕ್ಷಂತಹ ಪವರ್ ಅದರೂ ಏನು? ಇವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಜೆಗೆ ಆಗೇರವ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ತಮ್ಮದು ಸಹ ಇವರು ಬಂದು ನೋಡಿದ್ದು, ನಮ್ಮನ್ನು ಸಹ ಡೆಲಿಗೇಶನ್ ಹೋದಾಗ ಬಂದು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ; ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಜೆಗೆ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಕೊಡದೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಮಂತ್ರಿಯವರು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Mysore High Court (Amendment) Bill, 1973

Motion to Consider

MADAM SPEAKER.—I have received the following message from the Governor of Mysore.

“In pursuance of Clause 3 of article 207 of the Constitution of India, I, Mohanlal Sukhadia, Governor of Mysore, do hereby recommend that the Mysore High Court (Amendment) Bill, 1973 may be considered by the Legislative Assembly.”

Sri D. K. NAIKAR.—(Minister for Law and Parliamentary Affairs).—Sir, On behalf of the Hon. Chief Minister, I beg to move :

“That The Mysore High Court (Amendment) Bill, 1973, be taken into consideration.

MADAM SPEAKER.—Motion moved :—

“That The Mysore High Court (Amendment) Bill, 1973, be taken into consideration.”

Sri T. R. SHAMANNA.—The subject taken up is in an order different from the order noted in the agenda. If every day the subject is taken up in an order different from the agenda, it would be difficult for us to send amendments or to prepare ourselves. So, what I am requesting is that it should be in keeping with the order in the agenda. Yesterday also it happened like that.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಕೋಆಪರೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ತಪ್ಪು ಇಲ್ಲ. There is no harm in it.

†ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯ್ಕರ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈಗ ಇದ್ದಂತಹ ಪ್ರೊವಿಜನ್ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ೨೨೬, ೨೨೭ ಮತ್ತು ೨೨೮ನೇ (೧)ನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಅರ್ಜಿಗಳು ಎರಡು ಜನ ಇದ್ದಂತಹ ಒಂದು ಬೆಂಚಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಬೆಂಚಿನ ತೀರ್ಮಾನದ ಮೇಲೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಪೀಲ ಹೋಗಬಹುದು. ಆದರೆ ೨೦ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾದ ನಂತರ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ರಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾನೂನನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ ಎಂದು ಸರ್ವಿಸಿಕ್ಲೆಟ್ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಪೀಲ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವು ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯುವದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದು ಮೊದಲು ಸಿಂಗಲ್ ಜಡ್ಜ್‌ನಿಂದ ವಿಚಾರಣೆಯಾದ ಮೇಲೆ, ಇಬ್ಬರು ಜಡ್ಜ್‌ಸ್ ಇರುತ್ತಂತಹ ಬೆಂಚಿಗೆ ಅಪೀಲಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುವಂತಹ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ೧೯೫೭ ಮತ್ತು ೧೯೬೦ರಲ್ಲಿ ಆದ ಲಾ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ಸ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಇದು ಸರಿಯಾದ ಪ್ರೋಸೀಜರ್ ಎಂದು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ಲಾ ಕಮಿಷನ್‌ನ ೧೪ನೇ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಹ ಮದ್ರಾಸ, ಬಾಂಬೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಮೆಜಾರಿಟಿ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರೋಸೀಜರ್ ಅಡಾಪ್ಟ್ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ಟೀಡೀ ಡಿಸ್ಟ್ರೀಸಲ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕೇರಳ, ನಾಗಪುರ, ಕಲ್ಕತ್ತ,

ಅಂಧವ್ರದೇಶ, ಬಾಂಬೆ, ಅಲಹಾಬಾದ, ಮತ್ತು ಡೆಲ್ಲಿ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ಸಿಸ್ಟಮ್ ಇರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿದ್ದು ಪಡಿಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸಭೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

†Sri T. R. SHAMANNA.—(Fort) Madam Speaker, it is a small amendment but it is of considerable importance to the litigants. As you are all aware, justice also now-a-days has become very costly and, at the same time, the judges cannot be said to be always going according to equity and justice. From the decisions given in the courts, we find that though the litigants spend a lot of money, in many cases, they are not getting justice. One important feature of this Bill is that if a case has been taken before a single judge, there is a provision for appeal, whereby the litigant can appeal in the same court to a bench of two judges. And, of course, if an appeal has to be taken to the Supreme Court, there is a lot of expenditure to be incurred. Delhi being far away from the capital of this State, naturally to engage a Lawyer to appear before the Supreme Court and to meet several other charges in connection with the Supreme Court appeal, there will be a lot of expenditure. If there is appeal to be found in the High Court of the State, it will be advantageous in many respects. But as already seen, the judges now appointed are to a certain extent, to the convenience of the Government rather than according to the principles involved. In the recent appointment of the Supreme Court Chief Justice, of course, politics has played its part and it is not a healthy feature that judges are appointed on considerations other than the usual practice that has been adopted hitherto. Convenience should not be the criterion for appointment of judges.

2-30 P. M.

Here there are many clauses relating to the Constitution. I have sent an amendment also to the Act to the effect that when there is an appeal against the order of single Judge to a Bench of two Judges, that Bench of two Judges should consist of Judges other than the Judge who

passed the original decree or order. The reason that prompted me to give that amendment is that the Judge who passed the original order or decree has already formed his opinion and if he is one of the Judges in the Bench constituted to dispose of the appeal against his order, that Judge will continue to hold his own views in disposing of the appeal. There will be again controversy about the Judgement given by the two-Judge Bench. Therefore, to avoid this controversy and to get real justice in appeals, I have suggested an amendment to the relevant section of the principal Act.

With these remarks, I welcome the Bill and request that it may be adopted.

†ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ (ಹುಮನಾಬಾದ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಟೆನ್ಷನಲಿ ಇನ್‌ಕ್ಲೂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಅಮೆಂಡಮೆಂಟ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಕ್ರಿಟಿಸಿಸೈಜ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವಾರು ಲೋಪ ದೋಷಗಳನ್ನು ಎಗ್ಗಾಮಿನ ಮಾಡಿ ರಿ-ಕಾನ್‌ಸೈಟ್ರಬಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡ, ಇಬ್ಬರು ಕೂತುಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂಬ ಮಾತು ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದು ಇನ್‌ಜಸ್ಟಿಸ ಆಗಿರುತ್ತದೆಂದು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಹೆಬಿಯಾಸ ಕಾರ್ಪಸ್ ತರಹ ರಿಟ್ ಪಿಟೀಷನ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಶೇಕಡ ೯೯ರಷ್ಟು ಜನ ಎರಡು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಹತ್ತಿರ ರಿಟ್ ಪಿಟೀಷನ್ ಫೈಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಗಲೂ ವಿರೋಧ ಬಂದರೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಶಯ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪೊಲಿಟಿಕಲ ಪ್ರೆಸರನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೈಕೆಳಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಒಬ್ಬ ಲಿಟಿಗಂಟ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಕಷ್ಟ. ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ತನ್ನ ಕಮಿಷನ್ನಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೂ ಮೊದಲು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಲಿಟಿಗಂಟ ಪರ್ಸನ್ ಒಂದು ಸಾವಿರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಬ್ಬರು ಇರಬಹುದು. ಅಂತಹ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶ ಬರುತ್ತದೆ. ರಿಟ್ ಪಿಟೀಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಲಿಟಿಗಂಟ ಅಪೀಲು ಫೈಲ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇಬ್ಬರು ಜಡ್ಜ್ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ಬೇಂಚ ಕಾನನ್ಸಿ

ಟ್ರಾಟಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಡಿಸಿಷನ್ ಕೊಡುವಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಡಿಸಿಷನ್ ಬರುವುದಾದರೆ, ಆಗ ಅದನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಗಲೂ ವಿರೋಧವಿದ್ದರೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಜಡ್ಜುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಇಬ್ಬರು ಜಡ್ಜು ಇರುವ ಒಂದು ಬೆಂಚಿಗೆ ರೆಫರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಯಾವ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ತೀರ್ಪು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅದೇ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಅಪೀಲು ಕೇಳುವ ಬೆಂಚಿನಲ್ಲಿ ಜಡ್ಜು ಆಗಿರಬಾರದು. ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜು ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೂ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜಡ್ಜು ಡಿಸಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಅದು ಪುನಃ ಅಪೀಲಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಸರ್ಕಾರ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಡಿಸಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಅಪೀಲು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮತ್ತೊಂದು ಬೆಂಚ್ ಮಾಡಿ ಚೀಫ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜಡ್ಜಿಗೆ ಅದನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗಲೇ ಜುಡೀಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಜುಡೀಷಿಯಲ್ ಡಿಸಿಷನ್ ಸಹ ಬರುತ್ತದೆ. ಮೆರಿಟ್ ಆಫ್ ಕೇಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕನಸಿಡರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಗೌರವವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದರೆ, ಆಗ ಅಪೀಲುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಫೈನಲ್ ಡಿಸಿಷನ್ ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ ಆಗುವುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಿಂಗಲ್ ಜಡ್ಜು ಡಿಸಿಷನ್ ಆಗಿರುವುದನ್ನು ಅಪೀಲು ಮೂಲಕ ಬೆಂಚ್ ಆಫ್ ಟು ಜಡ್ಜು ಅವರು ಕೇಳಬಹುದು. ಈ ರಿಟ್ ಪಿಟೀಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಮತ್ತು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಲಾರಿಸಿಕೇಷನ್ ಆದ ಮೇಲೆ ಆರ್ಟಿಕಲ್ 226ರ ಪ್ರಕಾರ ಅಪೀಲುಗಳನ್ನು ಸಿಂಗಲ್ ಜಡ್ಜು ಅವರು ಕೇಳಬಹುದೆಂದು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆಗ ಜನಗಳಿಗೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಪೀಲು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಒಂದು ಅಂಜಿಕೆ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಇವತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಲಾ ಮಿನಿಸ್ಟರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವೈಸಿಫಿಕ್ ಅಂಡರ್‌ಟೇಕಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗದಿಂದ ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೂ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಶಾಮಣ್ಣನವರೂ ಹೇಳಿದರು. ನ್ಯಾಯಾಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬರಬೇಕೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷವೆಂಬ ಭೇದಭಾವವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಇರಬೇಕು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆಯೋ ಅವರ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಪಾಟೀಲ ಅವರದು ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಸರ್ಕಾರ, ಅದು ಸದ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ.—ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರ ಬರಲಿ, ಆಗ ಅದರಂತೆ ಅದು ತನ್ನ ನಿಲುವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾರಣಗಳಿಂದ

ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ನಾಳೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಲಿ ಹಾಕುವ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಾಗ್ಗೆ ನೀವು ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವೈ. ಪಾಟೀಲ.—ನಿಮ್ಮ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಗಲ್ಲಿಗೇಸುವುದೂ ಸಹ ಇದೆ. ಬೇಕು ಎಂದರೆ, ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅವರು ಒಂದು ದಿವಸ ದಲ್ಲಿಯೇ ತರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ.—ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್‌ವ ಫೋರ್ಸ್‌ ಎನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ನಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಆದರೂ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ರ್ಯಾಡಿಕಲ್ಸ್ ಅಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಅದನ್ನು ನೋಡಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮದು ಮನುಷ್ಯಯಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳಿದರು. ಇಂತಹ ಒಂದು ಭಾವನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಆ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗೂ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು 'ಅಹಿಂಸೋ ಪರಮೋಧರ್ಮ' ಎಂಬ ಚಿಹ್ನೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಟೋಪಿಯಿಂದ ಕಾಣುವ ಹಾಗೆ ಅನೇಕ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಬರೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ತತ್ವದ ಪ್ರಕಾರ ರಿವಲ್ಯೂಷನ್ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ರಿಯಲ್ ರಿವಲ್ಯೂಷನ್‌ನೇ? ಅಥವಾ ರಿವಲ್ಯೂಷನ್ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ತಮ್ಮ ಕಡೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ನನಗೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸ್ವಲ್ಪ ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲೂ ಹೊಸ ಹೊಸದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿರುವಾಗ, ಹಳೇ ಕಂದಾಚಾರ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಡ ತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ರಂಗದಲ್ಲೂ ರ್ಯಾಡಿಕಲ್ ಛೇಂಜಸ್‌ನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿರುವಾಗ ಈ ಜ್ಯುಡಿಸಿಯರಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ನೂರಕ್ಕೆ ತೊಂಭತ್ತರಷ್ಟು ಜಡ್ಜಿಗಳು ಆ ಹಳೇ ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲೇ ಇದ್ದರೆ ಹೇಗೆ? ಈ ದಿವಸ ನಾವು ಹೊಸ ಸಮಾಜವನ್ನು ರಚಿಸ ತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲೂ ಒಂದು ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಗಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂದು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಶ್ರೀ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲು ನಾನು ಇಷ್ಟನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತು. ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ (ಸಾಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಮೈಸೂರು ಹೈಕೋರ್ಟ್ (ಅಮೆಂಡ ಮೆಂಟ್) ಬಿಲ್ಲ ೧೯೭೩ ಇದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ—

ಈ ದಿವಸ ಅನೇಕ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ರಿಟು ವೆಟೆಸನ್ನುಗಳ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಎರಡು ಜನ ಜಡ್ಜಿಗಳು ಕುಳಿತು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು

ಮೇಲೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಅಪೀಲನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಆ ಅಪೀಲನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಜನ ಜಡ್ಜಿಗಳು ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ಬೆಂಚಿಗೆ ಅಪೀಲನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈಗ ಈ ಬಿಲ್ವನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಈ ಹೆಬಿಯಸ್ ಕಾರ್ಪಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಬರತಕ್ಕ ರಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಬಾಕಿಯ ರಿಟ್‌ಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಇದರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಈ ಹೆಬಿಯಸ್ ಕಾರ್ಪಸ್ ರಿಟ್ಟುಗಳು ಬಹುತೇಕ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಂಧವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದೆ. ಈ ದಿನವ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರಬಹುದು, ನಾಳೆ ಇನ್ನೊಂದು ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ರಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕದ್ದೆಲ್ಲಾ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಂಧನದಲ್ಲಿಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ರಿಟ್ಟುಗಳಿಗೂ ಸಿಂಗಲ್ ಬೆಂಚಿನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾದವುಗಳಿಗೆ ಅದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಜಡ್ಜರು ಇರತಕ್ಕ ಡಿವಿಜನಲ್ ಬೆಂಚಿಗೆ ಅಪೀಲು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ಹೆಬಿಯಸ್ ಕಾರ್ಪಸ್ ರಿಟ್ಟುಗಳಿಗೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ನ್ಯಾಯ. ರಾಜಕೀಯ ವರ್ಗದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನಕ್ಕೆ ಈ ಸೌಲಭ್ಯ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಏನೂ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಈ ರಿಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಆ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ದೆಹಲಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದರೆ ಸಾರ್ಟಿಗೂ ಬಹಳ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ—ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ವಿಶೇಷ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದಿನವ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಪೀಲ ಹೋಗಿರತಕ್ಕ ರಿಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದೆ ಒಂದು ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಕೇಸುಗಳು ಇನ್ನೂ ಹಾಗೇ ಸೆಂಡಿಂಗ ಇರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಕೇಸಿಗೆ ಎಷ್ಟೇ ಕಡಿಮೆ ಎಂದರೂ ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕಡಮೆ ಖರ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ — ಅವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸರ್ವೀಸ ಕೇಸುಗಳು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಹೌದು, ಆ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಸೇವೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ತೊಂದರೆ ಬಂದಿದೆ. ಆ ರಿಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ೯೦ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವು. ಅಂದಾಗ ವಿನಾಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಖರ್ಚು ಬರುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಸಿಂಗಲ್ ಬೆಂಚಿನಿಂದ ಡಿವಿಜನ ಬೆಂಚಿಗೆ ಅಪೀಲಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರು ಹೊಸದಾಗಿ ಲಾಯರನ್ನು ಇಡಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ, ಖರ್ಚೂ ಕೂಡ ಕಡಮೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ರಿಟ್‌ಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಹೆಬಿಯಸ್ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆನೂ ಇತರ ರಿಟ್‌ಗಳಂತೆ ಖರ್ಚು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಬರೀ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು

ಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದೊಂದೇ ಇದರಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸೆಕ್ಸನ್ (F)ರಲ್ಲಿ ಈ ಹೆಬಿಯಸ್ ಕಾರ್ಪಸ್ ರಿಟ್‌ಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ (ವೇಮುಗಲ್ಲು).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸರತಕ್ಕ ಗೆ.ಎ.ಸಿ. ಮೈಸೂರು ಹೈಕೋರ್ಟ್ (ಅಮೆಂಡಮೆಂಟ್) ಮಸೂದೆ ಯನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಏನು ಒಂದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೆತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸ್ಥಾನಬದ್ಧತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಕಾನೂನು. ಇದನ್ನು ಹಿಂದೆ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷರು ಇಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನರ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಮೊಟಕು ಮಾಡಲು, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಲು ಈ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆ ಜನರು ದೇಶವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದರೂ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಜನರಲ್ಲಿ ಆ ಭಾವನೆ ಮಾತ್ರ ಇನ್ನೂ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಜನರ ಸಮಷ್ಟಿ ತೀವ್ರವಾದಾಗ ಜನರನ್ನು ಸಂಘಟನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದಾಗ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಸರಕಾರ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಉಪಯೋಗಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಮನೋಭಾವ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಹೇಬಿಯಸ್ ಕಾರ್ಪಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಗಮನಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ರಿಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೂಡ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು.

ಇದಾದಮೇಲೆ ಶ್ರೀ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲರು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಎತ್ತಿದವರು ಶ್ರೀ ನಂಬೂದ್ರಪಾದರವರು. ಇದನ್ನು ಎತ್ತಿದಾಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಕಲ್ಲೋಲವಾಯ್ತು. ಅವರನ್ನು ಕೇರಳ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ಗೆಳೆದು ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಳ ಜುಲ್ಮಾನೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಜುಲ್ಮಾನೆ ಹಾಕಿದರು. ಇದನ್ನು ಹೇಳುವುದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೊದಲೇ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಯಾವರೀತಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಮುಂದುವರೆದರೆ ಜನರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಬಹುದು, ಈ ರೀತಿ ಕಾನೂನನ್ನು ಇಂಟರಪ್ರಿಟ್ ಮಾಡುವುದಾದರೆ

ವಿನಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಹೊರಿಸಿದರು. ಇಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲಿ ಜನರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಶಕ್ತಿ ಯಾಗಿದೆ ಅಂಥವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜಡ್ಜಿಯಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು, ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಅವರ ಮೂಲಕ ಜನರ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆಮಾಡಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಹೇಬಿಯಸ್ ಕಾರ್ಪಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಅನುಕೂಲ ಕೊಡಬೇಕು, ಎಲ್ಲಾ ರಿಟ್ಟುಗಳನ್ನೂ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಭಾವಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†Sri C. M. ARUMUGHAM (Kolar Gold Fields).— Madam Speaker, first of all I want to touch upon a point which the Hon. Minister has not disclosed in this Bill and that is about the financial implication. They must say what would be the expenditure if this reorganisation is made if the Bill is passed into law. It is stated in the Financial Memorandum that 'it is not possible to assess the probable expenditure as it depends upon the number of Judges so appointed'. That means, they contemplate the appointment of some Judges. When that is so, they must come forward and say what would be the expenditure. It is relevant in a Bill of this nature and they must come forward with a statement in that behalf.

At the outset, I welcome the Bill as it will help the litigants who are now going to the Supreme Court on appeal. I welcome this Bill because it provides that all applications under articles 226, 227 and 228 should be tried by a single Judge and that there should be an appeal against that judgment to a Bench consisting of two Judges. This should apply even to habeas corpus writs; otherwise on political considerations a party is made to incur some expenditure.

We are living in the South. From Cape Comorin to Delhi is about 2,000 miles. Therefore, for us and others in the South to go to Delhi and get justice is very costly. A litigant has to go all the way to Delhi and almost in an unknown place has to engage a lawyer. The Supreme Court is very far away. In order to spare the litigant public all

the troubles and worries involved in going to Delhi, Government may think about a radical measure in the judiciary, viz., that provision may be made for appeal to a Bench from the judgment of a single Judge of the High Court. This is a suggestion which I am making. The Government may consult the Judiciary and the Government of India also in this matter.

Apart from that, the Bangalore High Court is not centrally located in Mysore State. The people of Belgaum have to travel about 400 miles to come to the High Court here, the people of Gulbarga 450 miles and for the people of Bidar it is still far away. In the light of the experience of past several years, is it not possible for the Government to have a Bench of the High Court either at Belgaum or Gulbarga, as has been done in the State of Maharashtra and U. P. Maharashtra has got one Bench at Bombay and another at Nagpur; so also U. P. But for the construction of Vidhana Soudha, the headquarters would have been shifted to some other centrally located place. Since we have established the headquarters at Bangalore, it is necessary to make justice easier and cheaper and in order to confidence in the people living far away from Bangalore that they can get easier and cheaper justice, it is necessary to have a Bench either at Belgaum or Gulbarga.

There is a lot of delay in the disposal of writ petitions. Sometimes a clerk who has gone on a writ to the High Court retires before his writ application is taken up and heard by the High Court. Therefore, they must reorganise the whole set up and if necessary think in terms of appointing more Judges to dispose of these cases. Justice delayed can be construed as justice denied. Therefore, in that light our Law Minister should take proper and adequate action to appoint adequate number of Judges to dispose of the pending cases,

With these few words I welcome this measure.

3-00 P.M.

†ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಸಚಿವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಜನಕ್ಕೆ ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕಾಲವಿಳಂಬ ಮಾಡುವುದು, ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಏನೇನು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸ ತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ಇದು. ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ, ಕೇಸುಗಳು, ರಿಟ್‌ಗಳು, ಡಿಸ್ಟೋಸಲ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೊಸ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಬಹುಶಃ ಮೈಸೂರು ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಬಹಳ ಫುಲತನವಾದದ್ದು. ಅದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದರೆ, ಒಂದು ರೀತಿಯ ಡಂಜನ್ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಜಡ್ಜ್ ಕೂತುಕೊಳ್ಳ ತಕ್ಕ ಕೊಠಡಿಗಳಾಗಲೀ, ಕಚೇರಿಗಳಾಗಲೀ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಬ್ರಿಟಿಶರ ಕಾಲದ್ದು ಮತ್ತು ಬಹಳ ಹಳೆಯ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್. ಜಡ್ಜ್‌ಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಸೌಲಭ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಜಡ್ಜ್‌ಗಳಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ್ದೇ ಮನೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಸರ್ಕಾರದ್ದೇ ಕಾರು ಕೊಡಬೇಕು. ಮೊನ್ನೆ ನಿವೃತ್ತ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಆಪತ್ರಿಮಾನ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ನಮ್ಮ ಮನೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನೆಗಿಂತ ಕೀರಾ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಇವತ್ತು ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಅವರು ಸಣ್ಣ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡ ತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಜಡ್ಜ್‌ಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದಂಥ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ್ದೇ ಕಾರು ಕೊಡಬೇಕು, ಮನೆ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ, ಅವರು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಗೌರವ ಮರ್ಯಾದೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗಿರುವ ಹೈಕೋರ್ಟ್, ಯಾವುದೋ ದ್ವಾಪರಯುಗದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಕುರ್ಚಿಗಳಿಲ್ಲ, ಬೆಂಚು ಇಲ್ಲ, ಫ್ಯಾನ್ ಇಲ್ಲ, ಸರಿಯಾದ ಟೇಬಲ್ ಇಲ್ಲ, ಈ ರೀತಿ ಅಸೌಕರ್ಯ ಇದೆ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಬೇಕು. ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದೀರಿ, ಇದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿರುವ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಜನಗಳಿಗೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ಹೋರಾಟಗಾರರಿಗೆ, ಚಳುವಳಿಗಾರರಿಗೆ, ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ನಾನು ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ಭಂಗಿ (ಜಮಖಂಡಿ).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಾನೂನು ಸಚಿವರು ತಂದಂಥ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸಂದೇಹ ಏನೆಂದರೆ, ಸಿಂಗಲ್ ಜಡ್ಜ್ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದಂಥ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ, ಒಂದು ಅಪೀಲು ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಬೆಂಚಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಹೈಕೋರ್ಟ್ಗೆ ಹೋಗುವ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೆಂಚಿನ ನಿರ್ಣಯ ಕೊನೆಯ ನಿರ್ಣಯವೇ ಹೇಗೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಇಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದು ಏನು ಎಂದರೆ, ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಬೆಂಚಿನವರು ಅಪೀಲು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಸೆಕೆಂಡ್ ಅಪೀಲು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ, ಈಗ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ವೆಂಡಿಂಗ್ ಇದ್ದಂಥ ಚಾಲೂ ಎಲ್ಲಾ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಐದು ರೂಪಾಯಿ ಟಿಕೆಟ್ ಹಚ್ಚಿ ರಿಟ್‌ಪಿಟೆಷನ್ಸ್ ಅನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ, ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯಿಂದ ತಿಳಿಯುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಆಯಾ ಅರ್ಜಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೋರ್ಟ್ ಫೀ ಹಚ್ಚುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲವೇ? ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟ್ ಫೀ ಟಿಕೆಟ್ ಮೇಲೆ ಸಿಂಗಲ್ ಜಡ್ಜ್, ಜಡ್ಜ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಎರಡು ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಖುಲಾಸೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಲಾ ಮಿನಿಸ್ಟರಿಗೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ, ಈ ಬಿಲ್ಲಿಗೆ ಸ್ವಾಗತ ಬಯಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯ್ಕರೇ.— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಈಗ ಮಂಡಿಸಿದಂಥ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಅಮೆಂಡಮೆಂಟ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು, ಪಾಟೀಲರು ಮತ್ತು ಇನ್ನುಳಿದ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಬಿಯಸ್ ಕಾರ್ಪಸ್ ರಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಬಾಕಿ ರಿಟ್‌ಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಹೇಬಿಯಸ್ ಕಾರ್ಪಸ್ ರಿಟ್‌ಗಳಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ನ್ಯಾಯ, ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹೇಬಿಯಸ್ ಕಾರ್ಪಸ್ ಏನು ಇದೆ, ಇದು ಪರ್ಸನಲ್ ಲಿಬರ್ಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತು ಹ್ಯಾಮನ್ ಲಿಬರ್ಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಡುವುದರಿಂದ, ಸಿಂಗಲ್ ಜಡ್ಜ್ ಕಡೆಯಿಂದ ಇದು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದನ್ನು ಪುಲ್ ಬೆಂಚಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಮದ್ರಾಸು, ಬೊಂಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಿಂಗಲ್ ಜಡ್ಜ್‌ಗೆ ಈ ಹೇಬಿಯಸ್ ಕಾರ್ಪಸ್

ರಿಟ್ ಪಿಟೆಷನ್ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಪುಲ್ ಬೆಂಚಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಲಾ ಕಮೀಷನ್ ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಿಂಗಲ್ ಜಡ್ಜಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕೊಡದೆ ಇದ್ದಂಥ ಸ್ಟೆಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ತೀರ್ಮಾನಗಳು ಆಗಿವೆ ಎಂದು ಕಂಡುಕೊಂಡು ಈ ಅಮೆಂಡಮೆಂಟ್‌ನ್ನೂ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಅಮೆಂಡಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಮಾಡಿ ಸೂಚಿಸಿದಂಥ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ರಾವಣ್ಣನವರು ಯಾವ ಸಿಂಗಲ್ ಜಡ್ಜಿ ಮುಂದೆ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿರುತ್ತದೋ ಆ ಜಡ್ಜಿ ಪುನಃ ಅಪೀಲು ಬೆಂಚಿನಲ್ಲಿ ಇರಕೂಡದು ಎಂದು ಅಮೆಂಡಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಯಾವ ಜಡ್ಜಿ ಒರಿಜಿನಲ್ ಜುರಿಸ್‌ಡಿಕ್ಷನ್ ಎಕ್ಸರಸೈಜ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಎಕ್ಸರಸೈಜ್ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಅವರು ಅಪೀಲೇಟಿ ಆಥಾರಿಟಿ ಆಗಲಾರರು. ಈ ಒಂದು ನಿಯಮವನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಕೂಡ ನೆರವೇರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಯಾವ ಜಡ್ಜಿ ಜಡ್ಜಿ ಮೆಂಟಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಆ ಜಡ್ಜಿನ್ನು ಪುನಃ ಬೆಂಚಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕುವ ಪರಿಪಾಠ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಆಫ್ ಜಸ್ಟೀಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಹಾಗೆ ಅವರನ್ನು ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅಮೆಂಡಮೆಂಟಿ ಅನಾವಶ್ಯಕ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಆಶೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸ್ಟೇಟರು, ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ, ಫರ್ನಿಚರ್ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಇರುವುದು ಸೂಕ್ತ, ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಇರಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಏನು ಇವೆ, ಅವನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಎಂದರೆ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವಾಗಲೂ ವಿರೋಧ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ ನಾಗರಾಜ.—ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇದ್ದಹಾಗೆ ಅವರಿಗೆ ಮನೆಗಳು ಇರಲಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯ್ಕರ.—ಅದು ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟಶನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆರ್ಮುಗಂ ಅವರು ಆರ್ಟಿಕಲ್ ೨೨೬, ೨೨೭, ೨೨೮ರ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಅಪೀಲನ್ನು ಬೆಂಚಿಗೆ ಪ್ರೊವೈಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಬಿಯಸ್ ಕಾರ್ಪಸ್ ರಿಟ್ಟಿಗೂ ಕೂಡ ಸಿಂಗಲ್ ಜಡ್ಜಿ ಡಿಸೈಡ್ ಮಾಡಿದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಪೀಲು ಪ್ರೊವೈಡ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಸಚಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಆದರೆ ೨೨, ೨೨, ೨೨, ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಕಾರ ಒರಿಜನಲ್ ಜ್ಯೂರಿಸ್‌ಡಿಕ್ಷನ್ ಎಕ್ಸರ್‌ಸೈಜ್ ಮಾಡುವ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಅವು ಅಸಲು ಅರ್ಜಿಗಳು ಅಲ್ಲ. ಅವು ಯಾವುದೇ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಂದರೂ, ಒರಿಜನಲ್ ಜ್ಯೂರಿಸ್‌ಡಿಕ್ಷನ್ ಬೇರೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಡುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ, ರಿವಿಜನ್ ಪಿಟಿಷನ್ಸ್, ಸೆಕೆಂಡ್ ಅಪೀಲ್ಸ್ ಅಥವಾ ಮಿಸಲೇನಿಯಸ್ ಅಪ್ಪಿಕೇಶನ್ಸ್ ಇಲ್ಲಿ ಒರಿಜನಲ್ ಜ್ಯೂರಿಸ್‌ಡಿಕ್ಷನ್ ಎಕ್ಸರ್‌ಸೈಜ್ ಮಾಡಿ ಆರ್ಟರ್ ಪಾಸುಮಾಡುವ ಕೇಸುಗಳು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಒರಿಜನಲ್ ಜ್ಯೂರಿಸ್‌ಡಿಕ್ಷನ್ ಎಕ್ಸರ್‌ಸೈಜ್ ಮಾಡುವುದು ಫೈನಲ್ ಆರ್ಟರ್ ಆಗಬಾರದು. ಆ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಈ ಅಪೀಲನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಬಂಗಿಯವರು ಬೆಂಚಿನ ನಿರ್ಣಯ ಕೊನೆಯದು. ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಲೆಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಶಂಖೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಹಾಗಲ್ಲ ಪುನಃ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಒಡ್ವೆಮೆಂಟ್ ಮೇಲೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಂವಿಧಾನದ ೧೩೩ನೇ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಭಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೊಂದಬಾರದೊಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನೆ ಮಾಡಿ ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹಲವಾರು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನ ವತಿಯಿಂದ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಿಲ್ಲಿಗೆ ಅವರ ಸಮ್ಮತಿ ಸೂಚಿಸಿ ಇದನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

MADAM SPEAKER.— I will now put the consideration motion to the vote of the House. The question is :

“That the Mysore High Court (Amendment) Bill, 1973 be taken into consideration.”

The motion was adopted

Clause 2

MADAM SPEAKER.— I will put the clause to the vote of the House. The question is :

“That clause 2 do stand part of the Bill.”

The motion was adopted

Clause 2 was added to the Bill

Clause 3

MADAM SPEAKER.— There is an amendment tabled by hon. Member Sri T. R. Shamanna.

Sri T. R. SHAMANNA.—In view of the assurance given by the Hon. Minister I do not propose to move my amendment.

MADAM SPEAKER.—Then I will put clause 3 to the vote of the House. The question is :

“That clause 3 do stand part of the Bill.”

The motion was adopted

Clause 3 was added to the Bill.

Clause 4, 5

MADAM SPEAKER.—The question is :

“That clauses 4 and 5 do stand part of the Bill.”

The motion was adopted

“Clauses 4 and 5 do stand part of the Bill.”

MADAM SPEAKER.—The clause 1 etc., question is :

“That clause 1, the long Title the Preamble and the Enacting Formula do stand part of the Bill.”

The motion was adopted

Clause 1, the long Title the Preamble and the Enacting Formula were added to the Bill.

Motion to pass

Sri D. K. NAIKAR.—I move :

“That the Mysore High Court (Amendment) Bill, 1973 be passed.”

MADAM SPEAKER.—The question is :

“That the Mysore High Court (Amendment) Bill, 1973 be passed.”

The motion was adopted
and the Bill was passed